

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 98/10/EY,

annettu 26 päivänä helmikuuta 1998,

avoimen verkon tarjoamisen (ONP) soveltamisesta puhelintoimintaan ja teleyleispalvelusta kilpailuympäristössä

EUROOPAN PARLAMENTTI ja EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 100 a artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrättyä menettelyä⁽³⁾ ja ottavat huomioon sovittelukomitean 14. tammikuuta 1998 hyväksymän yhteisen ehdotuksen,

sekä katsovat, että

- 1) telepalvelujen ja -infrastruktuurin tarjoaminen yhteisössä vapautetaan 1 päivästä tammikuuta 1998 alkaen jättäen tietyille jäsenvaltioille siirtymäkaudet; neuvosto⁽⁴⁾, Euroopan parlamentti⁽⁵⁾, talous- ja sosiaalikomitea⁽⁶⁾ ja alueiden komitea ovat kaikki
- ⁽¹⁾ EYVL C 371, 9.12.1996, s. 22 ja EYVL C 248, 14.8.1997, s. 13.
- ⁽²⁾ Lausuuto 27. helmikuuta 1997 (EYVL C 133, 28.4.1997, s. 40).
- ⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto 20. helmikuuta 1997 (EYVL C 85, 17.3.1997, s. 126), neuvoston yhteinen kanta 9. kesäkuuta 1997 (EYVL C 234, 1.8.1997, s. 87) ja Euroopan parlamentin päätös 17. syyskuuta 1997 (EYVL C 304, 6.10.1997, s. 82). Euroopan parlamentin päätös 29. tammikuuta 1998 ja neuvoston päätös 12. helmikuuta 1998.
- ⁽⁴⁾ Neuvoston päätöslauselma 94/C 48, annettu 7 päivänä helmikuuta 1994, yleispalvelun periaatteista televiestintäalalla (EYVL C 48, 16.2.1994, s. 1) ja neuvoston päätöslauselma 95/C 258, annettu 18 päivänä syyskuuta 1995, tulevien televiestinnän säädöspuitteiden toteuttamisesta (EYVL C 258, 3.10.1995, s. 1).
- ⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 19 päivänä toukokuuta 1995, vihreästä kirjasta televiestinnän infrastruktuurin ja kaapelitelevisioverkkojen vapauttamisesta — osa II A4—0111/95, EYVL C 151, 19.6.1995, s. 27.
- ⁽⁶⁾ Talous- ja sosiaalikomitean lausunto, annettu 13 päivänä syyskuuta 1995, vihreästä kirjasta televiestinnän infrastruktuurin ja kaapelitelevisioverkkojen vapauttamisesta — osa II, EYVL C 301, 13.11.1995, s. 24.

tunnustaneet, että vapauttamisen yhteydessä on samanaikaisesti luotava yhdenmukainen yleispalvelun tarjoamisen varmistava sääntely; yleispalvelun käsitteen on kehityttävä rinnan tekniikan ja markkinoiden kehittymisen ja käyttäjien kysynnän muutosten kanssa; yhteisössä on edistytty kohti yleispalvelun soveltamisalan määrittämistä ja sääntöjen antamista sen hinnoitteluun ja rahoitukseen⁽⁷⁾; komissio aikoo julkaista seurantakertomuksen yleispuhelinpalvelun laajuudesta, tasosta, laadusta ja kohtuuhintaisuudesta yhteisössä ennen 1 päivää tammikuuta 1998 ja sen jälkeen säännöllisesti,

- 2) telepalvelujen sisämarkkinoiden toteuttamisesta avoimen verkon tarjoamisen avulla 28 päivänä kesäkuuta 1990 annetussa neuvoston direktiivissä 90/387/ETY⁽⁸⁾ säädetään yleinen kehys ONP-periaatteiden soveltamiselle tietyillä aloilla,
 - 3) avoimen verkon tarjoamisen (ONP) soveltamisesta pientaajuuspuheviestitykseen 13 päivänä joulukuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/62/EY⁽⁹⁾ 32 artiklan 1 kohdassa kehoitetaan Euroopan parlamenttia ja neuvostoa päättämään 1 päivään tammikuuta 1998 mennessä komission tekemän ehdotuksen pohjalta direktiivin tarkistamisesta sen mukauttamiseksi markkinoiden vapauttamisen tarpeita vastaavaksi; direktiiviä 95/62/EY ei sovelleta matkaviestinpalveluihin; matkaviestinpalveluiden kasvavan kysynnän vuoksi on asianmukaista ulottaa tietyt tämän direktiivin säännökset koskemaan myös matkaviestinpalveluja; tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita soveltamasta direktiivin säännöksiä matkaviestinverkkoihin ja/tai -palveluihin, vaikka niitä ei ole nimenomaisesti mainittu direktiivin soveltamisalaan kuuluviksi; siirryt-
- ⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/33/EY, annettu 30 päivänä kesäkuuta 1997, televiestinnän yhteenliittämisestä soveltaen avoimen verkon tarjoamisen (ONP) periaatteita yleispalvelun ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi (EYVL L 199, 26.7.1997, s. 32).
- ⁽⁸⁾ EYVL L 192, 24.7.1990, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 97/51/EY (EYVL L 295, 29.10.1997, s. 23).
- ⁽⁹⁾ EYVL L 321, 30.12.1995, s. 6.

täessä kilpailumarkkinoille on olemassa tiettyjä velvoitteita, joita on sovellettava kaikkiin puhelinpalveluihin kiinteissä verkoissa tarjoaviin organisaatioihin, ja muita velvoitteita, joita on sovellettava ainoastaan organisaatioihin, jotka säilyttävät merkittävän markkina-asemansa tai jotka on määrätty yleiseksi palveluoperaattoriksi 5 artiklan mukaisesti; käyttäjien ja kuluttajien vaatimukset kohtuuhintaisuudesta, kustannusten valvonnasta ja käyttäjien toiminteista on otettu täysin huomioon siten kuin ne on ilmaistu teleyleispalvelusta käydyssä julkisessa kuulemisessa; koska direktiiviin 95/62/EY vaadittavat muutokset ovat huomattavat, mainittu direktiivi on selvyuden vuoksi syytä laatia uudelleen; tämä direktiivi ei vaikuta liitteessä IV olevaan aikatauluun, jonka mukaan jäsenvaltiot panevat täytäntöön direktiivin 95/62/EY,

- 4) yleispalvelun perusvaatimus on tarjota käyttäjille pyynnöstä kiinteä liittymä kiinteään yleiseen puhelinverkkoon kohtuuhintaan; liittymän tarjoamiseen käytettävää tekniikkaa ei saa rajoittaa, ja joko langallisen tai langattoman tekniikan käyttö on sallittava; 1 päivän tammikuuta 1998 jälkeen asennettujen uusien kiinteiden yleisten puhelinverkkoinfrastruktuurien olisi oltava laadultaan sellaisia, että niissä voidaan puheen välityksen lisäksi välittää tietoliikennettä nopeudella, joka sopii online-tietoliikennepalvelujen käyttöön; kohtuullisella hinnalla tarkoitetaan hintaa, jonka jäsenvaltiot määrittävät kansallisesti ja kansallisten erityisolosuhteiden perusteella, joihin kuuluvat myös kaupunki- ja maaseutusuunnittelu, suoritettuaan 24 artiklassa tarkoitettua kuulemisen; komission on laadittava kertomuksia tariffien kehittämisestä yhteisössä kansallisella tasolla julkaistujen sääntöjen ja perusteiden perusteella, joiden tarkoituksena on varmistaa hintojen kohtuullisuus, ja se voi tällöin suorittaa ylimääräisiä kuulemisia Euroopan tasolla; puhelinpalvelun kohtuuhintaisuus liittyy tietoon, jota käyttäjät saavat puhelimen käyttökustannuksista sekä puhelimen käytön suhteellisista kustannuksista verrattuna muihin palveluihin; maaseutu- tai korkeiden kustannusten alueilla käyttäjille tarjottavista kohtuuhintaisista palveluista annettavien säännösten osalta jäsenvaltiot voivat säätää loma-asuntoja koskevista poikkeuksista,
- 5) tariffien tasapainottaminen johtaa siirtymiseen pois yhtäläisen alhaisista ja kustannuksiin suhteuttamattomista tariffeista; kunnes kilpailu todella toimii, suojaomien piteet saattavat olla tarpeen, jotta syrjäisten tai maaseutualueiden hinnankorotuksia ei käytetä muiden alueiden hintojen alennuksista aiheutuvien tappioiden korvaamiseen; tariffien tasa-

painottaminen on kilpailulle avoimien markkinoiden olennainen piirre; hintakattoja tai keskiarvon laskemista maantieteellisin perustein ja muita vastaavia järjestelmiä voidaan käyttää varmistamaan, että tarvittava tasapainottaminen ei vaikuta käyttäjiin kohtuuttomasti eikä vaaranna puhelinpalvelujen kohtuuhintaisuutta,

- 6) kiinteän yleisen puhelinverkon ja -palvelun merkitys on niin suuri, että niiden pitäisi olla kaikkien niitä perustellusti pyytävien saatavilla; toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jäsenvaltiot päättävät puolueettomien perustein, millä organisaatioilla on vastuu tässä direktiivissä kuvattujen teleyleispalvelun eri osien tarjoamisesta ottaen huomioon organisaatioiden kyky ja tarvittaessa halukkuus tarjota palvelun kaikkia tai joitakin osia; vastaavat velvoitteet voitaisiin asettaa ehdoiksi yleisesti saatavilla olevien puhelinpalvelujen tarjoamisen edellyttämän luvan myöntämiselle; televiestinnän yhteenliittämisestä soveltaen avoimen verkon tarjoamisen (ONP) periaatteita yleispalvelun ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi 30 päivänä kesäkuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/33/EY⁽¹⁾ 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön menettelyjä yleispalveluvelvoitteista aiheutuvien nettokustannusten jakamiseksi muiden yleisiä televerkkoja ylläpitävien ja/tai yleisesti saatavilla olevia puhelinpalveluja tarjoavien organisaatioiden kanssa, jolloin yleiset televiestintaverkot sisältävät sekä yleiset kiinteät verkot että yleiset matkaviestinverkot; kansallisten sääntelyviranomaisten olisi varmistettava siitä, että organisaatiot, jotka saavat yleispalvelun rahoittamistukea, esittävät riittävän yksityiskohtaisesti ne tekijät, joilla ne perustelevat tarvetta saada kyseistä rahoitusta; yhteisön oikeuden mukaisesti jäsenvaltioiden yleispalvelujen hinnoittelua ja rahoitusta koskevat suunnitelmat annetaan komissiolle tiedoksi, jotta se voi varmistaa, että ne ovat perustamissopimuksen mukaisia,
- 7) luettelopalvelujen tarjoaminen on kilpailulle avointa toimintaa; yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY säädetään henkilötietojen käsittelystä⁽²⁾; henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta televiestinnän alalla 15 päivänä joulukuuta 1997 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 97/66/

⁽¹⁾ EYVL L 199, 26.7.1997, s. 32.

⁽²⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

EY⁽¹⁾ ja erityisesti digitaalisessa monipalveluverkossa (ISDN) ja yleisissä digitaalisissa matkaviestinverkoissa annetaan tilaajalle mahdollisuus tulla poistetuksi painetusta tai sähköisestä luettelosta tai saada osa häntä koskevia tietoja poistetuksi omasta pyynnöstään; käyttäjät ja kuluttajat haluavat kattavia luetteloja ja numeropalvelua, jotka kattavat kaikki luetteloidut puhelimen tilaajat ja kunkin numerot (mukaan lukien kiinteät, matkaviestin- ja henkilökohtaiset puhelinnumerot); tämä direktiivi ei vaikuta tilanteeseen, jossa tiettyjä puhelinluetteloja ja luettelopalveluja tarjotaan kuluttajan kannalta ilmaiselta tuntuvalla tavalla,

- 8) jäsenvaltioiden on tarvittaessa toteutettava soveltuvat toimenpiteet taatakseen kaikkien kiinteiden yleisten puhelinpalveluiden saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden vammaisille ja käyttäjille, joilla on sosiaalisia erityistarpeita; erityistoimenpiteisiin vammaisille käyttäjille voisi sisältyä tarvittaessa yleisön käytettävissä olevien tekstipuhelinten tai vastaavien toimenpiteiden antaminen kuurojen tai puhevikaisten saataville, palvelujen, kuten maksuttomien numeropalvelujen tai vastaavien palvelujen tarjoaminen sokeille tai näkövammaisille ja eriteltyjen laskujen tarjoaminen vaihtoehtoisissa muodoissa pyynnöstä sokeille tai näkövammaisille,
- 9) yhtenäisen Euroopan hätänumeron käyttöön ottamisesta 29 päivänä heinäkuuta 1991 tehdyssä neuvoston päätöksessä 91/396/ETY⁽²⁾ vaaditaan jäsenvaltioita varmistamaan, että numero "112" otetaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1996 käyttöön yleisissä puhelinverkoissa yhteisenä eurooppalaisena hätänumerona; on tärkeää, että käyttäjät pystyvät soittamaan hätänumeroihin ja erityisesti yhtenäiseen eurooppalaiseen hätänumeroon "112" ilmaiseksi mistä tahansa puhelimesta, myös yleisöpuhelimista tarvitsematta kolikoita tai kortteja,
- 10) verkon liitäntäeritelmien avoimuus on edellytyksenä päätelaitteiden kilpailulle avoimille markkinoille; kansallinen sääntelyviranomaisen voi kuulla asianomaisia osapuolia ja erityisesti päätelaitteiden toimittajia sekä käyttäjien ja kuluttajien edustajia olemassa olevien verkon liitäntäeritelmien muutoksista,
- 11) direktiivissä 97/13/EY⁽³⁾ säädetään telepalvelualan yleisten valtuutusten ja yksittäisten toimilupien yhteisistä puitteista; laatu ja hinta ovat avaintekijöitä kilpailulle avoimilla markkinoilla, ja kansallisten sääntelyviranomaisten on kyettävä valvomaan merkittävän markkina-aseman omaavien tai 5 artiklan mukaisesti määrättyjen organisaatioiden palvelun saavutettua laatua; kansallisten sääntelyviranomaisten on myös voitava valvoa muiden kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja/tai kiinteitä yleisiä puhelinpalveluja tarjoavien organisaatioiden palvelujen saavutettua laatua, jos jälkimmäiset ovat toimineet yli 18 kuukautta ja kansallinen sääntelyviranomaisen katsoo tämän tarpeelliseksi; komissio antaa 1 päivään tammikuuta 1998 mennessä ja sen jälkeen säännöllisesti kertomuksen yleispalvelun laadusta, tasosta ja laajuudesta Euroopan yhteisössä teleyleispalvelusta täysin vapautetun ympäristön näkökulmasta 13 päivänä maaliskuuta 1996 antamansa tiedonannon mukaisesti, kummankinlaisten organisaatioiden saavuttaman palvelun laadun osalta kansalliset sääntelyviranomaiset voivat toteuttaa aiheelliset korjaustoimenpiteet, jos ne katsovat sen tarpeelliseksi; nämä valtuudet eivät kuitenkaan rajoita kansallisten ja yhteisön viranomaisten oikeutta soveltaa kilpailulainsäädäntöä,
- 12) olennaisten vaatimusten perusteella jäsenvaltio voi asettaa poikkeuksellisesti ehtoja pääsyyllä kiinteään yleiseen puhelinverkkoon tai yleisesti saatavilla oleviin puhelinpalveluihin sekä näiden käytölle; kansallisilla sääntelyviranomaisilla olisi oltava menettelyjä, joilla puuttua ainakin niihin tilanteisiin, joissa puheensiirtopalveluja tarjoava organisaatio, jolla on merkittävä markkina-asema tai joka on määrätty 5 artiklan mukaisesti ja jolla on merkittävä markkina-asema keskeyttää, vähentää tai muuttaa palvelujen saatavuutta organisaatioille, jotka tarjoavat televerkkoja ja/tai -palveluja; lukuun ottamatta tapauksia, joissa laskut maksetaan jatkuvasti myöhässä tai jätetään maksamatta, kuluttajat on suojattava välittömältä verkkoyhteyden katkaisemiselta maksamattoman laskun perusteella, ja kuluttajien on voitava keskeytyksettä käyttää olennaisia puhelinpalveluja, erityisesti tapauksissa, joissa on erimielisyyttä lisämaksullisten palvelujen käytöstä aiheutuneista korkeista laskuista, kunnes erimielisyys on ratkaistu; joissakin jäsenvaltioissa käyttö sallitaan vain sillä edellytyksellä, että tilaaja maksaa edelleen linjan vuokraamisesta aiheutuvat kulut; tämän direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltioita toteuttamasta perustamissopimuksen 36 ja 56 artiklan perusteella erityisesti yleisen järjestyksen tai tur-

⁽¹⁾ EYVL L 24, 30.1.1998, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 217, 6.8.1991, s. 31.

⁽³⁾ EYVL L 117, 7.5.1997, s. 15.

vallisuuden ja julkisen moraalien kannalta oikeutettuja toimenpiteitä,

- 13) äänitaajuusvalinta- ja eritelty laskutus -toiminteet ovat yleensä saatavilla nykyaikaisissa puhelinvaihteissa, minkä vuoksi niitä voidaan tarjota halvalla sen jälkeen, kun vanhat vaihteet on nykyaikaistettu tai uudet vaihteet on asennettu; äänitaajuusvalintaa käytetään yhä enemmän vuorovaikutteisissa erikoispalveluissa ja -toiminteissa, joihin kuuluu myös lisäpalveluja, ja kyseisen valintamahdollisuuden puuttuminen voi estää käyttäjiä pääsemästä tiettyihin palveluihin; eritelty laskutus ja valikoiva puhelujen esto ovat tehokkaita keinoja, joilla käyttäjät voivat valvoa ja seurata puhelinverkkojen käyttöään; henkilötietoja ja yksityisyyden suoja televiestinnän alalla koskevassa direktiivissä 97/66/EY taataan käyttäjien yksityisyyden suoja eritellyn laskutuksen osalta, annetaan käyttäjälle keino suojella oikeuttaan yksityisyyteen, kun kutsuvan tilaajan tunnistus toimii ja suojellaan käyttäjiä puhelun siirron mahdollisesti aiheuttamalta haitalta; numeroiden siirrettävyydellä tarkoitetaan toimintoa, jolla loppukäyttäjät voivat pyynnöstä säilyttää yleisen kiinteän puhelinverkkonsa numeron tai numerot tiettyssä paikassa riippumatta siitä, mikä organisaatio on palvelun tarjoaja; Euroopan standardointijärjestöt ovat laatineet teknisten rajapintojen yhdenmukaistetut standardit liittymiselle digitaaliseen monipalveluverkkoon (ISDN) niin sanotun S/T-liitäntäpisteen kautta,
- 14) hintojen avoimuudella varmistetaan, että henkilökohtaiset tilaajat eivät kustanna liikeasiakkaille myönnettyjä alennuksia; tietyt tariffeja ja kustannuslaskentajärjestelmiä koskevat aikaisemmat velvoitteet eivät ole kilpailun alettua enää aiheellisia, ja toimivaltainen kansallinen sääntelyviranomainen voi helpottaa muita velvoitteita, kun kilpailussa on päästy haluttuihin tavoitteisiin; kaikissa tapauksissa sovelletaan yhteisön oikeuden kilpailusääntöjen syrjimättömyysvaatimuksia; eriyttämisen vaatimus ei estä toimintojen yhdistämistä tariffipaketiksi, sillä edellytyksellä, että tämän käytännön avulla ei rajoiteta kohtuuttomasti käyttäjien vapautta valita haluamiensa eri palvelujen tarjoajat,
- 15) kohtuuhintaisuudesta, palvelun laadusta ja yleispalvelun tulevasta laajuudesta on keskusteltava kansallisella tasolla kaikkien asianomaisten osapuolten kesken; tämä edellyttää, että yleispalvelun tasosta, laadusta ja kohtuuhintaisuudesta on saatavilla riittävästi tietoa; vammaisten käyttäjien olisi mahdollisuuksien mukaan saatava suurin piirtein samantasoiset palvelut kuin muiden käyttäjien puhelinpalveluihin pääsyn ja niiden käytön osalta,
- 16) komission on kyettävä valvomaan tehokkaasti tämän direktiivin soveltamista, ja eurooppalaisten

käyttäjien on voitava tietää, mistä löytyy julkaistua tietoa puhelinpalveluista muissa jäsenvaltioissa; toimilupaa koskevan direktiivin 97/13/EY mukaisesti kansalliset sääntelyviranomaiset eivät saa ilmaista salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, paitsi silloin, kun se on olennaisen tärkeää viranomaisille kuuluvien velvollisuuksien hoitamiseksi,

- 17) koska kiinteiden ja matkaviestinpalveluiden odotetaan lähentyvän toisiaan tulevaisuudessa, olisi direktiivin tarkistuksen yhteydessä tarkastettava uudelleen, missä laajuudessa direktiiviä sovelletaan matkaviestinpalveluihin; direktiivin tarkistuspäivämäärä 31 päivä joulukuuta 1999 mahdollistaa kaikkien ONP-direktiivien yhteensovitettujen tarkistuksen yleisten televerkkojen ja puheensiirtopalvelujen vapauttamisesta saadun kokemuksen perusteella; tarkistuksessa olisi tutkittava myös sellaisten velvoitteiden poistamista, joita ei enää tarvita markkinoilla, joissa on tehokas kilpailu, ja
- 18) jäsenvaltioiden tasolla ei voida saavuttaa tyydyttävällä tavalla keskeisiä tavoitteita, joita ovat teleyleispalvelun varmistaminen kaikille eurooppalaisille käyttäjille sekä yhdenmukaistetut ehdot pääsulle kiinteisiin yleisiin puhelinverkkoihin ja yleisesti saatavilla oleviin puhelinpalveluihin ja niiden käyttämiselle,
- 19) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat sopineet 20 päivänä joulukuuta 1994 yhteistoimintatavasta perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti annettujen säädösten täytäntöönpanomenettelyssä,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

SOVELTAMISALA, TAVOITE JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Soveltamisala ja tavoite

1. Tässä direktiivissä säädetään niiden ehtojen yhdenmukaistamisesta, joilla säädellään vapaata ja tehokasta

pääsyä kiinteisiin yleisiin puhelinverkkoihin ja kiinteisiin yleisiin puhelinpalveluihin sekä niiden käyttöä avoimen verkon tarjoamisen (ONP) yleisten periaatteiden mukaisesti avoimilla ja kilpailulle avoimilla markkinoilla.

Direktiivin tarkoituksena on varmistaa, että kaikkialla yhteisössä on saatavilla laadukkaat kiinteät yleiset puhelinpalvelut ja määritellä ne palvelut, joihin kaikilla käyttäjillä, kuluttajat mukaan lukien, olisi oltava pääsy yleispuhelinpalvelun yhteydessä kohtuulliseen hintaan erityiset kansalliset edellytykset huomioon ottaen.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta yleisiin matkaviestinverkkoihin eikä yleisiin matkaviestinpalveluihin lukuun ottamatta 6 artiklaa, 9 artiklan b ja c alakohtaa, 10 artiklaa ja 11 artiklan 1 kohtaa.

3. Tämä direktiivi korvaa direktiivin 95/62/EY.

2 artikla

Määritelmät

1. Direktiivissä 90/387/ETY annetut määritelmät pätevät soveltuvin osin tähän direktiiviin.

2. Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) ”käyttäjillä” sellaisia henkilöitä, kuluttajat mukaan lukien, tai organisaatioita, jotka käyttävät tai pyytävät yleisesti saatavilla olevia telepalveluja,
- b) ”kuluttajalla” luonnollisia henkilöitä, jotka käyttävät yleisesti saatavilla olevaa telepalvelua muuhun tarkoitukseen kuin liiketoimintaan tai ammatinharjoittamiseen,
- c) ”tilaajalla” luonnollisia tai oikeushenkilöitä, jotka ovat tehneet sopimuksen yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoajan kanssa näiden palvelujen toimittamisesta,
- d) ”maksullisella yleisöpuhelimella” yleisön käytettävissä olevaa puhelinta, jonka käytön voi maksaa kolikoilla ja/tai luotto- tai maksukorteilla ja/tai puhelukorteilla,
- e) ”puheensiirtopalvelulla” palvelua, jota tarjotaan yleisölle kaupallisesti suoraan ajantasaisen puheen välitykseen sellaisen yleisen kytkentäisen verkon tai verkoston kautta, että käyttäjä voi käyttää verkon liittymispisteeseen kytkettyä laitetta viestiäkseen toiseen liittymispisteeseen kytketyn laitteen käyttäjän kanssa,
- f) ”yleispuhelinpalvelulla” määriteltyä tietynlaatuisten palvelujen vähimmäismäärää, joka on kaikkien käyttäjien saatavilla käyttäjien maantieteellisestä sijainnista riippumatta erityiset kansalliset edellytykset huomioon ottaen kohtuulliseen hintaan,

g) ”kansallisella sääntelyviranomaisella” kunkin jäsenvaltion toimielintä tai toimielimiä, jolle tai joille kyseisen jäsenvaltion on antanut muun muassa tässä direktiivissä mainitut sääntelytehtävät,

h) ”ONP-komitealla” direktiivin 90/387/ETY 9 artiklan 1 kohdassa perustettua komiteaa,

i) ”merkittävässä markkina-asemassa olevalla organisaatiolla” jäsenvaltiossa kiinteitä yleisiä puhelinverkoja ja/tai puheensiirtopalveluja tarjoamaan hyväksytyä organisaatiota, jonka kyseisen jäsenvaltion sääntelyviranomainen on tämän direktiivin mukaisesti nimennyt merkittävässä markkina-asemassa olevaksi organisaatioksi ja ilmoittanut sen komissiolle.

Organisaation katsotaan olevan merkittävässä markkina-asemassa, kun sillä on vähintään 25 prosentin osuus sen jäsenvaltion asianomaisista markkinoista, jonka maantieteellisellä alueella sillä on toimintalupa.

Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat päättää, että organisaatio, jolla on pienempi kuin 25 prosentin osuus asianomaisista markkinoista, on merkittävässä markkina-asemassa. Ne voivat päättää myös, että organisaatio, jolla on suurempi kuin 25 prosentin osuus asianomaisista markkinoista, ei ole merkittävässä markkina-asemassa. Kummassakin tapauksessa päätöksessä on otettava huomioon organisaation kyky vaikuttaa markkinaolosuhteisiin, sen liikevaihto suhteessa markkinoiden kokoon, sen mahdollisuudet valvoa keinoja tavoittaa loppukäyttäjät, sen käytettävissä olevat rahoituslähteet ja sen kokemus tuotteiden ja palvelujen tarjoamisesta markkinoilla.

3. Tässä direktiivissä

a) käytetyt termit ”kiinteä yleinen puhelinverkko” ja ”yleinen matkaviestinverkko” on määritelty yhteensiirtopalvelusta annetun direktiivin 97/33/EY liitteessä I ja

b) ”yleisesti saatavilla oleviin puhelinpalveluihin” sisältyvät sekä kiinteät yleiset puhelinpalvelut että yleiset matkaviestinpalvelut.

Yhteensiirtopalvelusta annetun direktiivin 97/33/EY liitteessä I olevan 1 osan mukaisesti kiinteisiin yleisiin puhelinpalveluihin voivat tässä direktiivissä esitetyllä tavalla sisältyä — puheensiirtopalvelun lisäksi — pääsy hätänumeropalveluihin ”112”, operaattoripalvelujen tarjoaminen, puhelinluettelopalvelut, maksullisten yleisöpuhelimien, erityisehdoin välitettävien palvelujen ja/tai erityistoimintojen tarjoaminen vammaisille tai henkilöille, joilla on sosiaalisia erityistarpeita, mutta niihin eivät sisälly yleisessä puhelinverkoissa tarjottavat lisäpalvelut.

II LUKU

YLEISPALVELUN YHTEYDESSÄ RAHOITETTAVISSA
OLEVAN MÄÄRITELLYN PALVELUKOKONAISUUDEN
TARJOAMINEN

3 artikla

Palvelujen saatavuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava tässä luvussa eriteltyjen palvelujen saatavuus kaikille käyttäjille alueellaan riippumatta maantieteellisestä sijainnista ja kansalliset erityisolosuhteet huomioon ottaen kohtuulliseen, kunkin jäsenvaltion määrittämään hintaan.

Ottaen huomioon tariffien asteittaisen mukauttamisen kustannuksiin jäsenvaltioiden on erityisesti pidettävä tässä luvussa mainitut palvelut kohtuuhintaisina maaseutualueilla tai korkean kustannustason alueilla oleville käyttäjille, sekä heikossa asemassa oleville käyttäjäryhmille, kuten vanhuksille, vammaisille ja niille, joilla on sosiaalisia erityistarpeita.

Tätä varten jäsenvaltioiden on poistettava velvoitteet, jotka estävät erityis- tai kohdennettujen tariffijärjestelmien käytön tässä direktiivissä eriteltyjä palveluja tarjottaessa tai rajoittavat niiden käyttöä, ja jäsenvaltiot voivat yhteisön oikeuden mukaisesti ottaa käyttöön joitakin tai kaikkia palveluja koskevia hintakattoja, tai keskiarvon laskemisen maantieteellisin perustein tai muita vastaavia järjestelmiä siihen asti, kun kilpailu saa aikaan tehokasta hintojen valvontaa.

Kohtuuhintaisuuden varmistamiseksi laadituissa suunnitelmissa on noudatettava avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatetta. Jäsenvaltioiden on julkaistava säännöt ja perusteet hintojen kohtuullisuuden varmistamiseksi kansallisella tasolla ottaen huomioon, mitä 24 artiklassa säädetään.

2. Jäsenvaltioiden on julkaistava säännöllisesti kertomukset tariffien kehittämisestä ja annettava ne yleisesti saataville. Komissio julkaisee säännöllisesti kertomukset tariffien kehittämisestä yhteisössä.

4 artikla

Rahoitusjärjestelyt

Jos tässä luvussa kuvattuja palveluja ei voida tarjota kaupallisesti jäsenvaltion asettamien ehtojen pohjalta, jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön yleispalvelujen yhteisrahoitusjärjestelyn yhteisön lainsäädännön ja erityisesti yhteenliittämisestä annetun direktiivin 97/33/EY mukaisesti.

Kansalliset sääntelyviranomaiset huolehtivat siitä, että yhteisrahoitusjärjestelystä hyötyvät organisaatiot tekevät kansalliselle sääntelyviranomaiselle ilmoituksen, jossa mainitaan erityiset kohteet, joihin rahoitusta haetaan, siten että yhteenliittämisestä annetun direktiivin 97/33/EY 5 artiklassa tarkoitetut tiedot toimitetaan pyynnöstä asianomaisten osapuolten saataville 11 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat asettaa voimassa olevan yhteisön oikeuden mukaisesti täydentäviä telepalvelujen tarjoamista koskevia vaatimuksia. Tällaiset täydentävät vaatimukset eivät saa vaikuttaa yhteisön tasolla vahvistettuun yleispalvelun kustannusten laskentaan eikä niitä saa rahoittaa markkinoilla toimivilta perittävillä pakollisilla maksuilla.

5 artikla

Liittymien tarjoaminen ja pääsy puhelinpalveluihin

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vähintään yksi operaattori pystyy täyttämään kaikki kohtuulliset pyynnot käyttäjän liittämistä kiinteän liittymän välityksellä kiinteään yleiseen puhelinverkkoon ja mahdollistamaan pääsy kiinteisiin puhelinpalveluihin, ja tarvittaessa jäsenvaltiot voivat määrätä tätä varten yhden tai useamman operaattorin koko alueensa kattamiseksi.

2. Liittymän kautta käyttäjien on voitava soittaa ja vastaanottaa kotimaan- ja ulkomaanpuheluja puhe-, telekopio- ja/tai datasiirtomuodossa.

6 artikla

Luettelopalvelut

1. Tämän artiklan säännöksiä sovelletaan, jollei henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa koskevasta lainsäädännöstä, muun muassa direktiivistä 95/46/EY ja (annettavasta) direktiivistä 97/66/EY muuta johdu.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että

- a) tilaajilla on oikeus saada luetteloteksti yleisesti saatavilla oleviin luetteloihin, tarkastaa ja tarvittaessa korjata se tai pyytää luettelotekstin poistamista,
- b) luettelot kaikista tilaajista, jotka eivät ole kieltäneet merkitsemistään luetteloihin, mukaan lukien kiinteät, matkaviestin- ja henkilökohtaiset numerot, ovat käyttäjien saatavilla kansallisen sääntelyviranomaisen hy-

väksymässä joko painetussa tai sähköisessä muodossa tai molemmissa ja ne saatetaan ajan tasalle säännöllisesti,

- c) vähintään yksi puhelinluettelopalvelu, jossa on kaikkien luettelotekstin antaneiden tilaajien numerot, on kaikkien käyttäjien, myös maksullisten yleisöpuhelimien käyttäjien saatavilla.

3. Edellä 2 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjoamisen varmistamiseksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki tilaajille puhelinnumeroita jakavat organisaatiot vastaavat kaikkiin kohtuullisiin pyyntöihin antamalla asiaankuuluvat tiedot sovitussa muodossa oikeudenmukaisin, kustannuksiin suhteutetuin ja syrjimättömin ehdoin.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 2 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettua palvelua tarjoavat organisaatiot noudattavat syrjimättömyyden periaatetta niille annettujen tietojen käsittelyssä ja esittämisessä.

7 artikla

Maksulliset yleisöpuhelimet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että maksullisten yleisöpuhelinien tarjonta vastaa sekä määrällisesti että alueittain käyttäjien kohtuullisia tarpeita.

Jäsenvaltio voi sallia, että kansallinen sääntelyviranomaisen ei sovelta tämän kohdan vaatimuksia alueellaan tai sen osassa, jos se katsoo, että tällaiset toiminnot ovat yleisesti saatavissa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että maksullisista yleisöpuhelimista voi soittaa maksutta ja ilman rahaa tai maksukortteja hätäpuheluja käyttäen päätöksessä 91/396/ETY mainittua yhtenäistä Euroopan hätänumeroa "112" ja muita kansallisia hätänumeroita.

8 artikla

Erityistoimenpiteet vammaisia käyttäjiä varten ja sellaisia käyttäjiä varten, joilla on sosiaalisia erityistarpeita

Jäsenvaltioiden on tarvittaessa toteutettava erityistoimenpiteitä taatakseen kiinteiden yleisten puhelinpalveluiden, mukaan lukien numeropalvelujen, yhtäläisen saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden vammaisille käyttäjille ja sellaisille käyttäjille, joilla on sosiaalisia erityistarpeita.

III LUKU

KIINTEITÄ YLEISIÄ PUHELINVERKKOJA JA/TAI YLEISIÄ MATKAVIESTINVERKKOJA JA/TAI YLEISESTI SAATAVILLA OLEVIA PUHELINPALVELUJA TARJOAVIA ORGANISAATIOITA KOSKEVAT ERITYISET SÄÄNNÖKSET

9 artikla

Päätelaitteiden liittäminen ja verkon käyttö

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki käyttäjät, joilla on liittymä kiinteään yleiseen puhelinverkkoon, voivat

- liittää ja käyttää liittymään sopivia päätelaitteita kansallisen lainsäädännön ja yhteisön oikeuden mukaisesti,
- käyttää operaattoreiden neuvontapalveluja ja luettelopalveluja 6 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti, ellei tilaaja toisin päättä,
- soittaa hätäpalveluihin maksutta käyttäen numeroa "112" ja muita kansallisten sääntelyviranomaisten kansalliseen käyttöön määrittämiä numeroita.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että myös matkaviestinten käyttäjillä on pääsy b ja c kohdassa mainittuihin palveluihin.

10 artikla

Sopimukset

1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että pääsyä kiinteään yleiseen puhelinverkkoon ja yleiseen matkaviestinverkkoon tarjoavat organisaatiot tekevät sopimuksen. Sopimuksessa on yksilöitävä käyttäjille tarjottava palvelu tai niissä on oltava viittaus organisaation yleisiin toimitusehtoihin. Sopimuksessa tai yleisissä toimitusehdoissa on vähintään määriteltävä liittymän toimitusaika ja tarjottavat huoltopalvelut, korvaus- ja/tai hyvitysjärjestelyt, joita sovelletaan, jos sovittua palvelua ei toimiteta sekä lyhyt esitys 26 artiklan mukaisen riitojen ratkaisumenettelyn aloittamisesta ja annettava tietoa tarjottavista palvelujen laatutasoista.

2. Kansallisilla sääntelyviranomaisilla tai muilla kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltaisilla elimillä on oltava oikeus omasta aloitteestaan taikka jonkin käyttäjien tai kuluttajien etuja ajavan järjestön pyynnöstä vaatia

1 kohdassa tarkoitettujen sopimusehtojen ja minkä tahansa korvaus- ja/tai hyvitysjärjestelyn ehtojen muuttamista käyttäjien ja/tai tilaajien oikeuksien suojelemiseksi, sikäli kuin ne koskevat tämän direktiivin säännöksiä.

11 artikla

Tietojen julkaiseminen ja saatavuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja yleisiä matkaviestinverkkoja sekä yleisesti saatavilla olevia puhelinpalveluja tarjoavat organisaatiot julkaisevat kuluttajille riittävät ja ajantasaiset tiedot kuluttajille tarkoitetuista, kiinteisiin yleisiin puhelinverkkoihin ja/tai yleisesti saatavilla oleviin puhelinpalveluihin pääsyä sekä niiden käyttöä koskevista vakioiduista toimitusehdoista. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava erityisesti, että loppukäyttäjille tarkoitetut tariffit, sopimuksen mahdollinen vähimmäisvoimassaoloaika ja uusimisehdot esitetään selkeästi ja täsmällisesti.

2. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja tarjoavat organisaatiot toimittavat niille verkkoon pääsyn edellyttämät liitteessä II olevan 1 osan mukaiset yksityiskohtaiset tekniset liitännäseritelmät, jotka on asetettava saataville 4 kohdan mukaisella tavalla. Kansallisille sääntelyviranomaisille on ilmoitettava olemassa olevien verkon liitännäseritelmien muutoksista ja uusista verkon liitännäseritelmistä ennen niiden toteuttamista. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat säätää sopivasta ilmoitusajasta.

3. Niin kauan kuin jäsenvaltiossa on voimassa kiinteiden yleisten puhelinverkkojen ja puheensiirtopalvelujen tarjoamiseen mahdollisesti liittyviä erityis- tai yksinoikeuksia, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että pääsystä kiinteisiin yleisiin televiestintäverkkoihin ja kiinteisiin yleisiin puhelinpalveluihin sekä niiden käytöstä julkaistaan riittävät ja ajantasaiset tiedot liitteessä II olevan 2 osan jäsentelyn mukaisesti ja 4 kohdassa esitetyllä tavalla.

4. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että tiedot asetetaan saataville asianmukaisesti, jotta asianomaisten osapuolten on helppo saada ne käyttöönsä. Näiden tietojen julkaisutapa on ilmoitettava jäsenvaltion virallisessa lehdessä.

5. Kansallisten sääntelyviranomaisten on ilmoitettava komissiolle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1998 tavasta, jolla 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut tiedot asetetaan saataville. Komissio julkaisee säännöllisesti tiedot tällaisista ilmoituksista *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Muutoksista on ilmoitettava viipymättä.

12 artikla

Palvelun laatu

1. Jäsenvaltiot voivat asettaa laatuvaatimukset tässä direktiivissä mainituille palveluille kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja/tai kiinteitä yleisiä puhelinpalveluja tarjoavia organisaatioita varten noudattaen tässä artiklassa säädettyjä menettelyjä.

Toimilupaa koskevan direktiivin 97/13/EY mukaisesti ne voivat tässä tarkoituksessa asettaa suoritustavoitteita yksittäisiä lupia myönnettäessä, erityisesti organisaatioille, jotka ovat merkittävässä markkina-asemassa kiinteiden yleisten puhelinverkkojen ja/tai puhelintoimintapalvelujen tarjonnassa tai jotka on nimetty 5 artiklan mukaisesti.

Jos joillakin organisaatioilla on erityis- tai yksinoikeuksia kiinteiden yleisten televerkkojen tai puheensiirtopalvelujen tarjoamiseen, jäsenvaltioiden on varmistettava, että liitteessä III mainituille muuttujille asetetaan ja julkaistaan tavoitearvot 11 artiklan 4 kohdan mukaisella tavalla.

2. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että organisaatiot, jotka ovat merkittävässä markkina-asemassa tai jotka on nimetty 5 artiklan mukaisesti, alkavat pitää yllä ajantasaisia tietoja liitteessä III mainittuihin muuttujiin, määritelmiin ja mittausmenetelmiin perustuvista suoritusarvoistaan. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat myös pyytää muita organisaatioita, jotka ovat yli 18 kuukauden ajan tarjonneet kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja/tai kiinteitä yleisiä puhelinpalveluja, tekemään samoin.

Nämä tiedot on toimitettava pyynnöstä kansallisille sääntelyviranomaisille.

3. Tarvittaessa ja erityisesti 24 artiklan säännösten mukaisesti asianomaisten osapuolten näkökannat huomioon ottaen kansallisten sääntelyviranomaisten on 11 artiklan 4 kohdan mukaisesti varmistettava 1 kohdassa tarkoitettujen suoritustietojen julkaiseminen, ja ne voivat asettaa suoritustavoitteita kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja/tai kiinteitä yleisiä puhelinpalveluja tarjoaville organisaatioille, jotka ovat joko merkittävässä markkina-asemassa tai jotka on nimetty 5 artiklan mukaisesti, jos tällaisia tavoitteita ei ole aikaisemmin asetettu.

Jos organisaatio ei pysty saavuttamaan asetettuja tavoitteita, voidaan toteuttaa erityistoimenpiteitä organisaation toimilupaehtojen mukaisesti.

4. Kansallisilla sääntelyviranomaisilla on oltava oikeus vaatia suoritustietojen riippumatonta tarkastusta 2 kohdassa tarkoitettujen organisaatioiden antamien tietojen tarkkuuden ja vertailukelpoisuuden varmistamiseksi.

13 artikla

Verkkoon pääsyn ja verkon käytön ehdot sekä olennaiset vaatimukset

1. Kansallisilla sääntelyviranomaisilla on oltava menettelysäännöt, joiden avulla ne voivat puuttua tapauksiin, joissa organisaatiot, jotka tarjoavat kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja/tai kiinteitä yleisiä puhelinpalveluja tai ainakin ne puheensiirtopalveluja tarjoavat organisaatiot, jotka ovat joko merkittävässä markkina-asemassa tai jotka on nimetty 5 artiklan mukaisesti ja ovat merkittävässä markkina-asemassa, ryhtyvät sellaisiin toimenpiteisiin kuin palvelun käytön estäminen, lopettaminen, merkittävä muuttaminen tai rajoittaminen ainakin televiestintäverkkoja ja/tai -palveluja tarjoavien organisaatioiden osalta, tämän kuitenkin rajoittamatta 26 artiklan 1 kohdan mukaisen kansallisen riitojen ratkaisumenettelyn soveltamista.

Kansallisen sääntelyviranomaisen on varmistettava, että menettelyissä noudatetaan avoimen päätöksenteon periaatetta, jossa osapuolten oikeudet otetaan huomioon asianmukaisella tavalla. Ennen päätöksen tekemistä kummallekin osapuolelle on annettava mahdollisuus esittää perustelunsa. Päätös on perusteltava asianmukaisesti, ja se on annettava tiedoksi osapuolille viikon kuluessa sen tekemisestä.

Yhteenveto menettelyistä on julkaistava 11 artiklan 4 kohdassa säädetyllä tavalla.

Tämä säännös ei rajoita osapuolten oikeutta vedota tuomioistuimiin.

2. Jos kiinteään yleiseen puhelinverkkoon ja/tai kiinteisiin yleisiin puhelinpalveluihin pääsyä ja palvelujen käyttöä rajoitetaan olennaisien vaatimusten perusteella, jäsenvaltioiden on varmistettava, että asiaa koskeissa kansallisissa säädöksissä mainitaan, mihin jäljempänä a — e alakohdassa mainituista olennaisista vaatimuksista tällainen rajoitus perustuu.

Olennaisista vaatimuksista johtuvat rajoitukset on asetettava sääntelytoimin ja ne on julkaistava 11 artiklan 4 kohdassa säädetyllä tavalla.

Rajoittamatta direktiivin 90/387/ETY 3 artiklan 5 kohdan ja 5 artiklan 3 kohdan mukaisen toiminnan toteuttamista, seuraavia olennaisia vaatimuksia on sovellettava kiinteään yleiseen puhelinverkkoon ja kiinteisiin yleisiin puhelinpalveluihin seuraavalla tavalla:

a) *Verkon toimintavarmuus*

Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kiinteät yleiset puhelinverkot ja kiinteät yleiset puhelinpalvelut ovat käytettävissä laajamittaisissa verkon toimintakeskeytyksissä tai ylivoimaisen esteen, kuten erityisen vaikei-

den sääolojen, maanjäristyksen, tulvan, salamoinnin tai tulipalon sattuessa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa asianomaisten elinten on pyrittävä kaikin keinoin säilyttämään mahdollisimman korkeatasoinen palvelu toimivaltaisten viranomaisten mahdollisesti määrittämien ensisijaisten tehtävien hoitamiseksi.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kaikki kiinteään yleiseen puhelinverkkoon pääsyn ja verkon käyttöön verkon toimintavarmuuden varmistamiseksi liittyvät rajoitukset ovat kohtuullisia ja syrjimättömiä ja perustuvat ennalta määriteltyihin puolueettomiin perusteisiin.

b) *Verkon toimintakyvyn ylläpito*

Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet kiinteän yleisen puhelinverkon toimintakyvyn ylläpidon varmistamiseksi. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kaikki kiinteään yleiseen puhelinverkkoon pääsyn ja verkon käyttöön verkon toimintakyvyn ylläpitämiseksi liittyvät rajoitukset muun muassa verkkolaitteiden, ohjelmien tai tallennettujen tietojen suojaamiseksi pidetään verkon tavanomaiselle toiminnalle välttämättömällä vähimmäistasolla. Rajoitusten on oltava syrjimättömiä, ja niiden on perustuttava ennalta määriteltyihin puolueettomiin perusteisiin.

c) *Palvelujen yhteentoimivuus*

Jos päätelaitteet toimivat direktiivissä 91/263/ETY⁽¹⁾ tarkoitettujen vaatimusten mukaisesti, muita käyttörajoituksia ei saa asettaa palvelujen yhteentoimivuuden perusteella.

d) *Tietosuoja*

Kiinteään yleiseen puhelinverkkoon ja/tai kiinteisiin yleisiin puhelinpalveluihin pääsulle ja niiden käytölle saa asettaa tietosuojan vedoten ainoastaan henkilö- tietojen ja yksityisyyden suojaa koskevan lainsäädännön, muun muassa direktiivin 95/46/EY ja direktiivin 97/66/EY, mukaisia ehtoja.

e) *Taajuusalueen tehokas käyttö*

Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta taajuusalueita todella käytetään ja vältetään siten radiotaajuuksilla toimivien järjestelmien ja puhelinliikenteen väliset vahingolliset häiriöt, jotka voisivat rajoittaa pääsyä kiinteisiin yleisiin puhelinverkkoihin ja kiinteisiin yleisiin puhelinpalveluihin sekä niiden käyttöä.

⁽¹⁾ EYVL L 128, 23.5.1991, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 93/68/ETY (EYVL L 220, 30.8.1993, s. 1).

3. Niin kauan kuin jäsenvaltiot pitävät voimassa yleisten puhelinverkkojen ja puheensiirtopalvelujen tarjoamiseen mahdollisesti liittyviä erityis- tai yksinoikeuksia, tällaisten erityis- tai yksinoikeuksien perusteella sovellettavista käyttäjäehdoista on annettava kansallisen sääntelyviranomaisen hyväksymät säännöt.

14 artikla

Eritelty laskutus, äänitaajuusvalinta ja valikoiva puhelujen esto

1. Sen varmistamiseksi, että käyttäjillä on mahdollisimman pian pääsy kiinteiden yleisten puhelinverkkojen kautta seuraaviin toiminteisiin:

- äänitaajuusvalinta
- eritelty laskutus ja valikoiva puhelujen esto pyynnöstä saatavina toimintaina,

Jäsenvaltiot voivat määrätä yhden tai useamman operaattorin tarjoamaan näitä toiminteita suurimmalle osalle puhelimen käyttäjistä 31 päivään joulukuuta 1998 mennessä ja varmistamaan, että ne ovat yleisesti saatavilla 31 päivään joulukuuta 2001 mennessä.

Jäsenvaltio voi valtuuttaa kansallisen sääntelyviranomaisen olemaan soveltamatta tässä kohdassa esitettyjä vaatimuksia koko sen alueella tai osassa sitä, jos se katsoo, että nämä toiminnot ovat yleisesti saatavilla.

Äänitaajuusvalinta ja valikoiva puhelujen esto on eritelty liitteen I osassa 1.

2. Ellei henkilötietojen suoja ja yksityisyyttä koskevasta lainsäädännöstä, kuten direktiivistä 95/46/EY ja direktiivistä 97/66/EY, muuta johdu, eriteltyjen laskujen on oltava riittävän yksityiskohtaisia, jotta niiden avulla voi tarkistaa ja valvoa kiinteiden yleisten puhelinverkkojen ja/tai kiinteiden yleisten puhelinpalvelujen käytöstä aiheutuvia kuluja.

Käyttäjien saatavilla on oltava lisämaksutta määrättyä perustasoja vastaava eritelty laskutus. Tarvittaessa tilaajille voidaan tarjota tarkempia erittelyjä kohtuullisin hinnoin tai maksutta. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat määrittellä eriteltylaskun perustason.

Eriteltyssä laskussa ei saa yksilöidä soittavalle tilaajalle ilmaisia soittoja, mukaan lukien soitot tukinumeroihin.

15 artikla

Lisätoimintojen tarjoaminen

1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että puhelinointipalveluja tarjoavat joko merkit-

tävässä markkina-asemassa olevat tai 5 artiklan mukaisesti nimetyt ja merkittävässä markkina-asemassa olevat organisaatiot tarjoavat liitteessä I olevassa 2 osassa lueteltuja toiminteita, jos tämä on teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa.

2. Ellei henkilötietojen suoja ja yksityisyyttä koskevasta lainsäädännöstä, kuten direktiivistä 95/46/EY ja direktiivistä 97/66/EY, muuta johdu, jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet liitteessä I olevassa 3 osassa lueteltujen palvelujen ja toimintojen tarjoamista mahdollisesti koskevien sääntelyrajoitusten poistamiseksi yhteisön oikeuden kilpailusääntöjen mukaisesti.

3. Kansallisten sääntelyviranomaisten on verkon kehitysaste, markkinakysyntä ja standardoinnin edistyminen huomioon ottaen varmistettava, että liitteen I osassa 2 lueteltujen toimintojen käyttöönotolle asetetaan määräajat, jotka julkaistaan 11 artiklan 4 kohdassa säädetyllä tavalla.

4. Jos yhteenliittämisestä annetun direktiivin 97/33/EY 12 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu numeron siirrettävyysoptio ei ole vielä käytössä, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kohtuullisen ajan sen jälkeen, kun tilaaja on vaihtanut palvelun tarjoajaa, puhelu voidaan joko reitittää hänen uuteen numeroonsa kohtuullista maksua vastaan tai soittajille annetaan tieto uudesta numerosta vaatimatta puhelun vastaanottajalta maksua tästä palvelusta.

Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että edellä mainituista toiminnoista mahdollisesti perittävä maksu on kohtuullinen.

16 artikla

Erityinen verkkoon pääsy

1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että kiinteiden yleisten puhelinverkkojen tarjoamisessa merkittävässä markkina-asemassa olevat organisaatiot vastaavat telepalveluja tarjoavien organisaatioiden esittämiin kohtuullisiin pyyntöihin, jotka koskevat pääsyä kiinteään yleiseen puhelinverkkoon muiden kuin liitteen II osassa 1 tarkoitettujen yleisesti tarjottujen verkon liityntäpisteiden kautta. Tätä velvoitetta voidaan rajoittaa ainoastaan tapauskohtaisesti ja sillä perusteella, että pyydetylle erityiselle pääsulle on olemassa teknisesti ja kaupallisesti toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja, ja jos pyydetty pääsy ei ole asianmukainen suhteessa pyynnön täyttämiseen käytettävissä oleviin voimavaroihin.

2. Tällaisen pyynnön esittäville organisaatioille on annettava tilaisuus saattaa asia kansallisen sääntelyviranomaisen käsiteltäväksi ennen lopullisen päätöksen tekemistä, jos päätöksenä on hakijan verkkoon pääsyn epääminen tai hänen pääsynsä rajoittaminen.

Jos hakemus erityisestä verkkoon pääsystä evätään, hakemuksen esittäneelle organisaatiolle olisi annettava pikainen ja perusteltu selvitys hylkäämisen syistä.

3. Osapuolten on voitava sopia erityistä verkkoon pääsyä koskevista teknisistä ja kaupallisista järjestelyistä, joihin kansallisilla sääntelyviranomaisilla on oikeus puuttua 2, 4 ja 5 kohdassa säädetyllä tavalla.

Sopimus voi sisältää sellaisten kustannusten korvaamisen, joita organisaatiolle aiheutuu pyydetyn verkkoon pääsyn tarjoamisesta; tällaisten maksujen asettamisessa on otettava täysimääräisesti huomioon direktiivin 90/387/ETY liitteessä II mainitut kustannuksiin suhteuttamisen periaatteet.

4. Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat milloin tahansa puuttua asiaan omasta aloitteestaan, kun se on perusteltua todellisen kilpailun ja/tai palvelujen yhteentömmivuuden varmistamiseksi, ja niiden on puututtava asiaan jommankumman osapuolen sitä pyytäessä sellaisen ehtojen asettamiseksi, jotka ovat syrjimättömät, oikeudenmukaiset ja kohtuulliset kummallekin osapuolelle ja suurimmaksi hyödyksi kaikille käyttäjille.

5. Kansallisilla sääntelyviranomaisilla on myös oltava oikeus varmistaa kaikkien käyttäjien edun nimissä, että sopimukseen sisältyvät 4 kohdassa mainitut perusteet täyttävät ehdot, että sopimukset tulevat voimaan ja pannaan täytäntöön tehokkaasti ja viipymättä ja että niissä edellytetään asiaa koskevien standardien ja olennaisten vaatimusten noudattamista ja/tai kokonaislaadun ylläpitämistä.

6. Kansallisten sääntelyviranomaisten 5 kohdan mukaisesti asettamat ehdot on julkaistava 11 artiklan 4 kohdassa säädetyllä tavalla.

7. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettujen merkittävässä markkina-asemassa olevat organisaatiot noudattavat syrjimättömyyden periaatetta käyttäessään yleisesti saatavilla olevien telepalvelujen tarjoamiseen kiinteää yleistä puhelinverkkoa, ennen muuta erityisiä verkkoon pääsymahdollisuuksia. Tällaisten organisaatioiden on sovellettava samankaltaisia ehtoja samankaltaisissa olosuhteissa samankaltaisia palveluja tarjoaviin organisaatioihin ja tarjottava erityisiä verkkoon pääsyn toiminteita ja tietoja muille samoilla ehdoilla ja samanlaatuisina kuin omille osastoilleen tai tytäryhtiöilleen tai yhteistyökumppaneilleen.

8. Tarvittaessa komissio kuulee ONP-komiteaa ja pyytää 29 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen Euroopan telealan standardointilaitosta (ETSI) laatimaan uudentyyppistä verkkoon pääsyä koskevat standardit. Viittaukset näihin standardeihin julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* direktiivin 90/387/ETY 5 artiklan mukaisesti.

9. Erityistä verkkoon pääsyä koskevista sopimuksista on pyydettyä annettava tietoja kansalliselle sääntelyviranomaiselle. Kansallisten sääntelyviranomaisten on pidettävä luottamuksellisia sopimusten ne 3 kohdassa tarkoitettuja osat, jotka koskevat sopimuspuolten liiketoimintastrategiaa, tämän kuitenkin rajoittamatta toimilupaa koskevan direktiivin 97/13/EY 20 artiklan 2 kohdan mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia.

17 artikla

Tariffiperiaatteet

1. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että puheensiirtopalveluja tarjoavat organisaatiot, jotka joko ovat merkittävässä markkina-asemassa tai jotka on nimetty 5 artiklan mukaisesti ja ovat merkittävässä markkina-asemassa, noudattavat tämän artiklan säännöksiä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 artiklan kohtuuhintaisuutta koskevien erityissäännösten tai 6 kohdan soveltamista.

2. Kiinteän yleisen puhelinverkon ja kiinteiden yleisten puhelinpalvelujen käyttötariffien on oltava direktiivin 90/387/ETY liitteessä II esitettyjen kustannuksiin suhteuttamisen peruseriaatteiden mukaiset.

3. Kiinteään yleiseen puhelinverkkoon pääsyyn ja sen käyttöön liittyvien tariffien on oltava riippumattomia käyttäjien käyttämän sovelluksen tyypistä, paitsi jos sovellus edellyttää erilaisia palveluja tai toiminteita, sanotun kuitenkin rajoittamatta yhteenliittämisestä annetun direktiivin 97/33/EY 7 artiklan 3 kohdan soveltamista.

4. Kiinteään yleiseen puhelinverkkoon ja kiinteisiin yleisiin puhelinpalveluihin tarjotun liittymän lisätoimintoiden tariffien on yhteisön oikeuden mukaisesti oltava riittävän eriytettyjä, jotta käyttäjän ei tarvitse maksaa pyydetyn palvelun kannalta tarpeettomista toiminteista.

5. Tariffimuutoksia ei saa toteuttaa ennen kansallisen sääntelyviranomaisen asettaman asianmukaisen yleisen huomautusajan umpeutumista.

6. Jäsenvaltio voi valtuuttaa kansallisen sääntelyviranomaisensa olemaan soveltamatta tämän artiklan 1, 2, 3, 4 ja 5 kohtaa tietyllä maantieteellisellä alueella, jos se katsoo, että kiinteillä yleisillä puhelinmarkkinoilla vallitsee todellinen kilpailu, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 artiklan soveltamista kohtuuhintaisuuden osalta.

18 artikla

Kustannuslaskennan periaatteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos organisaatio on velvollinen noudattamaan tariffeissaan 17 artiklan

mukaista kustannuksiin suhteuttamisen periaatetta, organisaatiossa käytetään 17 artiklan täytäntöönpanoon soveltuvaa kustannuslaskentajärjestelmää ja organisaatiosta riippumaton toimivaltainen elin tarkistaa, että järjestelmiä noudatetaan. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että vuosittain julkaistaan lausunto vaatimustenmukaisuudesta.

2. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että ne saavat pyynnöstä 1 kohdassa tarkoitettujen kustannuslaskentajärjestelmien kuvauksen, josta käyvät ilmi kustannusten pääluokat sekä säännöt, joiden mukaisesti kustannuksia kohdennetaan puheensiirtopalveluille. Kansallisten sääntelyviranomaisten on pyydettäessä annettava komissiolle tietoja kyseisten organisaatioiden käyttämistä kustannuslaskentajärjestelmistä.

3. Niin kauan kuin jäsenvaltiossa on voimassa yleisten televerkkojen ja puheensiirtopalvelujen tarjoamiseen mahdollisesti liittyviä erityis- tai yksinoikeuksia, 1 kohdassa tarkoitettujen järjestelmien on sisällettävä seuraavat osat, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän kohdan viimeisen alakohdan soveltamista:

- a) puheensiirtopalvelun kustannusten on sisällettävä erityisesti ne välittömät kustannukset, joita teleorganisaatiolle aiheutuu puheensiirtopalvelun perustamisesta, operoinnista ja ylläpidosta sekä palvelun markkinoinnista ja laskutuksesta.
- b) yhteiskustannukset eli kustannukset, joiden ei voida katsoa aiheutuvan välittömästi puheensiirtopalvelusta tai muista tietyistä toiminnoista, on jaettava seuraavasti:
 - i) yhteiskustannusluokkien kustannusten jaon on mahdollisuuksien mukaan perustuttava kustannusten alkuperän selvittämiseen,
 - ii) jos alkuperän selvittäminen ei ole mahdollista, yhteiskustannusten jaossa on käytettävä perusteena niiden epäsuoraa yhteyttä sellaiseen toiseen kustannusluokkaan tai kustannusluokkaryhmään, jonka kustannukset on mahdollista kohdentaa tai jakaa suoraan; tällaisen epäsuoran yhteyden on perustuttava vertailukelpoisiin kustannusrakenteisiin,
 - iii) jos kustannusten jakamiseksi ei löydy suoria eikä epäsuoria perusteita, kustannusluokka on määriteltävä käyttämällä yleistä jakajaa, joka lasketaan puheensiirtopalvelulle suoraan tai epäsuorasti kohdistettujen kustannusten ja muille palveluille suoraan tai epäsuorasti kohdistettujen kustannusten suhteen avulla.

Muita kustannuslaskentajärjestelmiä voi käyttää, jos ne soveltuvat 17 artiklan täytäntöönpanoon ja ovat kansallisen sääntelyviranomaisen sellaisenaan teleorganisaatioiden käyttöön hyväksymiä ja komissiolle on ilmoitettu asiasta ennen niiden käyttöönottoa.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikkien kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja/tai puheensiirtopalveluja tarjoavien organisaatioiden tilinpäätökset laaditaan, toimitetaan tarkastettaviksi ja julkaistaan liikeyrityksiin sovellettavan kansallisen lainsäädännön ja yhteisön oikeuden säännösten mukaisesti. Kansalliselle sääntelyviranomaiselle on pyydettäessä toimitettava luottamuksellisesti yksityiskohtaisia tietoja tilinpidosta, sanotun kuitenkin rajoittamatta toimilupaa koskevan direktiivin 97/13/EY 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja kansallisten sääntelyviranomaisten oikeuksia ja velvollisuuksia.

19 artikla

Alennukset ja muut erityiset tariffisäännökset

Jos organisaation on noudatettava tariffeissaan kustannuksiin suhteuttamisen periaatetta 17 artiklan mukaisesti, jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttäjille (mukaan lukien kuluttajat) tarjottavat alennukset ovat täysin avoimet ja niiden ehdot julkaistaan ja alennuksia sovelletaan syrjimättömyyden periaatteen mukaisesti.

Kansalliset sääntelyviranomaiset voivat vaatia tällaisten alennusten ehtojen muuttamista tai alennusten perumista.

20 artikla

Verkkoon pääsyä koskevat eritelmat, mukaan lukien pistorasia

1. Kiinteään yleiseen puhelinverkkoon pääsyyn sovellettavat standardit on julkaistava direktiivin 90/387/ETY 5 artiklassa tarkoitettussa ONP-standardiluettelossa.

2. Jos tässä direktiivissä tarkoitettuja palveluja toimitetaan käyttäjille ISDN-verkon välityksellä S/T-liitännän kautta, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että ISDN-verkon liitännät ovat erityisesti pistorasian osalta sellaisten asiaa koskevien fyysisten liitännäeritelmien mukaiset, joihin viitataan ONP-standardiluettelossa.

21 artikla

Laskujen maksamatta jättäminen

Tapauksissa, joissa kiinteän yleisen puhelinverkon käytöstä aiheutunut puhelinlasku on jätetty maksamatta, jäsenvaltioissa on voitava toteuttaa tietyt toimenpiteet, joiden on oltava kohtuulliset, syrjimättömät ja jotka on julkaistava 11 artiklan 4 kohdassa säädetyllä tavalla.

Toimenpiteisiin on sisällyttävä varmistus, että tilaajaa varoitetaan asianmukaisesti ennalta palvelun mahdollisesta keskeyttämisestä tai verkkoyhteyden katkaisemisesta.

Lukuun ottamatta petoksia ja tapauksia, joissa laskun maksu myöhästyy toistuvasti tai laskut jätetään toistuvasti maksamatta, toimenpiteisiin on teknisten mahdollisuuksien rajoissa sisällyttävä varmistus, että palvelun keskeyttäminen rajoittuu kyseiseen palvelumuotoon. Jäsenvaltiot voivat päättää, että tarvittaessa verkkoyhteys katkaistaan kokonaan vasta määrätyn ajan kuluttua ja että tänä aikana tilaajalle ilmaiset puhelut ovat sallittuja.

22 artikla

Tarjoamisen lopettamisen ehdot

1. Tätä artiklaa on sovellettava, niin kauan kuin jäsenvaltiossa on voimassa yleisten televerkkojen ja puheensiirtopalvelujen tarjoamiseen mahdollisesti liittyviä erityis- tai yksinoikeuksia.

2. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että tällaisia erityis- tai yksinoikeuksia omaavien organisaatioiden palvelutarjonta jatkuu kohtuullisen ajan ja että tarjoamisen voi lopettaa tai sen käyttöön vaikuttavia muutoksia voi tehdä vasta, kun on kuultu asianomaisia käyttäjiä ja kansallisen sääntelyviranomaisen asettama asianmukainen yleinen huomautusaika on umpeutunut.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttäjät ja kansallisen lainsäädännön niin salliessa myös käyttäjien ja/tai kuluttajien etujärjestöt voivat tuoda kansallisen sääntelyviranomaisen käsiteltäväksi tapauksia, joissa toimitussopimuksen lopettamisesta kärsivät käyttäjät eivät hyväksy organisaation suunnittelemaa lopettamisajankohdtaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden kansallisen lainsäädännön mukaisten muutoksenhakukeinojen käyttämistä.

23 artikla

Poikkeaminen julkaistuista ehdoista

1. Tämän artiklan säännöksiä on sovellettava niin kauan kuin jäsenvaltiossa on voimassa yleisten televerkkojen ja puheensiirtopalvelujen tarjoamiseen mahdollisesti liittyviä erityis- tai yksinoikeuksia.

2. Jos tällaisia erityis- tai yksinoikeuksia omaava organisaatio pitää kohtuuttomana tarjota tietyille hakijalle liittymää kiinteään yleiseen puhelinverkkoon julkaistujen tariffiensä ja toimitusehtojensa mukaisesti, sen on pyydettävä kansallisen sääntelyviranomaisen hyväksyntä ehtojen muuttamiseksi kyseisessä tapauksessa.

IV LUKU

MENETTELYTAPASÄÄNNÖKSET

24 artikla

Asianomaisten osapuolten kuuleminen

Jäsenvaltioiden on otettava huomioon yleisiä televerkkoja tarjoavien organisaatioiden, käyttäjien, kuluttajien, valmistajien ja palvelun tarjoajien edustajien näkemykset kansallisten menettelytapojen mukaisesti yleisesti saatavilla olevien puhelinpalvelujen laajuuteen, kohtuuhintaisuuteen ja laatuun liittyvistä seikoista.

25 artikla

Ilmoittaminen ja kertomukset

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikista direktiivin 95/62/EY mukaisesti julkaistaviin tietoihin tehtävistä muutoksista. Komissio julkaisee nämä tiedot *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

2. Jäsenvaltioiden on myös ilmoitettava komissiolle:

- organisaatioista, joilla on tässä direktiivissä tarkoitettu merkittävä markkina-asema
- yksityiskohtaiset tiedot tilanteista, joissa kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja/tai puheensiirtopalveluja tarjoavien organisaatioiden ei 17 artiklan 6 kohdan mukaisesti enää tarvitse noudattaa tariffien kustannuksiin suhteuttamisen periaatetta
- mahdollisista, 5 artiklan mukaisesti nimetyistä organisaatioista.

Komissio voi pyytää kansallisilta sääntelyviranomaisilta perustelun näiden ratkaisulle luokitella tai olla luokittelematta organisaatioita jompaankumpaan tai kumpaankin kahdessa ensimmäisessä luetelmakohdassa tarkoitettuun luokkaan.

3. Jos jäsenvaltio pitää voimassa yleisten televerkkojen ja puheensiirtopalvelujen tarjoamiseen liittyviä erityis- tai yksinoikeuksia, kansallisten sääntelyviranomaisten on pidettävä saatavilla ja pyydettäessä toimitettava komissiolle yksityiskohtaiset tiedot niiden käsiteltäväksi annetuista, muista kuin 21 artiklassa tarkoitetuista tapauksista, joissa kiinteään yleiseen puhelinverkkoon tai puheensiirtopalveluun pääsyä tai niiden käyttöä on rajoitettu tai se on evätty; tietoihin on sisällyttävä tieto toteutetuista toimenpiteistä ja niiden perustelut.

26 artikla

Sovittelu ja kansallinen riitojen ratkaiseminen

Rajoittamatta

- a) toimia, joita komissio tai jokin jäsenvaltio voi toteuttaa perustamissopimuksen nojalla
- b) jäljempänä 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuun menettelyyn turvautuvan henkilön, asianomaisten organisaatioiden tai muun asiaa koskevan kansallisen lainsäädännön alaisen henkilön oikeuksia, paitsi jos nämä tekevät sopimuksen keskinäisten riitojensa ratkaisemisesta
- c) edellä 10 artiklan 2 kohdan soveltamista, jossa annetaan kansallisille sääntelyviranomaisille valtuudet muuttaa tilaajasopimusten ehtoja,

käytetään seuraavia menettelyjä:

- 1) Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikilla osapuolilla, mukaan lukien esimerkiksi käyttäjät, palvelujen tarjoajat, kuluttajat tai muut organisaatiot, joilla on kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja/tai kiinteitä yleisiä puhelinpalveluja tarjoavan organisaation kanssa ratkaisematon riita tämän direktiivin säännösten väitetyistä rikkomisesta, on oikeus saattaa asia kansallisen sääntelyviranomaisen tai muun riippumattoman elimen käsiteltäväksi. Kansallisella tasolla on oltava helposti saatavilla periaatteessa kohtuuhintaiset menettelyt tällaisten riitojen ratkaisemiseksi oikeudenmukaisella, avoimella ja nopealla tavalla. Näitä menettelyjä on sovellettava erityisesti tapauksiin, joissa käyttäjillä on organisaation kanssa riita puhelinlaskuistaan, tai niistä ehdoista, joilla puhelinpalvelua tarjotaan.

Käyttäjien ja/tai kuluttajien etuja edustavat järjestöt voivat saattaa kansallisen sääntelyviranomaisen tai muun riippumattoman elimen tietoon tapauksia, joissa ehtojen, joilla puhelinpalvelua tarjotaan, katsotaan olevan käyttäjille epätyydyttäviä.

- 2) Jos riita koskee useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa sijaitsevia organisaatioita, käyttäjä tai organisaatio voi panna vireille 3 ja 4 kohdassa säädetyn sovittelumenettelyn tekemällä asiasta kirjallisen ilmoituksen kansalliselle sääntelyviranomaiselle ja komissiolle. Jäsenvaltiot voivat sallia myös sen, että kansallinen sääntelyviranomainen panee vireille sovittelumenettelyn.
- 3) Jos kansallinen sääntelyviranomainen tai komissio katsoo 2 kohdan mukaisen ilmoituksen perusteella, että tapaus vaatii lisätutkimuksia, se saa siirtää asian edelleen ONP-komitean puheenjohtajalle.

- 4) Edellä 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa ONP-komitean puheenjohtajan on pantava vireille jäljempänä esitetty menettely, jos hän katsoo, että kansallisella tasolla on toteutettu kaikki kohtuulliset toimenpiteet.

— ONP-komitean puheenjohtajan on mahdollisimman pian kutsuttava koolle työryhmä, johon kuuluu vähintään kaksi ONP-komitean jäsentä ja yksi asianomaisten kansallisen sääntelyviranomaisen edustaja sekä ONP-komitean puheenjohtaja tai muu hänen nimeämänsä komission virkamies. Työryhmän puheenjohtajana toimii komission edustaja, ja työryhmä kokoontuu yleensä kymmenen päivän kuluessa koolle kutsumisesta. Työryhmän puheenjohtaja voi työryhmän jäsenen ehdotuksesta päättää kutsua enintään kaksi muuta henkilöä neuvoo-antaviksi asiantuntijoiksi.

— Työryhmän on annettava tämän menettelyn vireille panneelle osapuolelle, asianomaisten jäsenvaltioiden kansallisille sääntelyviranomaisille ja asianomaisille organisaatioille tilaisuus esittää mielipiteensä kirjallisesti tai suullisesti.

— Työryhmän on pyrittävä saamaan osapuolten välille sovinto kolmen kuukauden kuluessa 2 kohdassa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta. ONP-komitean puheenjohtajan on ilmoitettava komitealle menettelyn tuloksista, jotta komitea voi ilmaista näkemyksensä asiasta.

- 5) Menettelyn vireille panneen osapuolen on maksettava menettelyyn osallistumisesta aiheutuvat omat kustannuksensa.

27 artikla

Tiettyjen velvoitteiden lykkäys

1. Direktiivin 95/62/EY 12 ja 13 artiklan mukaisesti myönnetty lykkäykset pysyvät tämän direktiivin 17 ja 18 artiklan osalta ennallaan.

2. Lykkäystä 15 artiklan 4 kohdassa säädettyihin velvoitteisiin voidaan pyytää, jos asianomainen jäsenvaltio voi osoittaa, että niiden täyttäminen muodostaisi liiallisen rasitteen tietyille organisaatiolle tai organisaatioiden ryhmille. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle perustellut lykkäyksen pyytämiseksi, päivämäärä, johon mennessä vaatimukset voidaan täyttää, sekä kyseisessä määräajassa pysymiseksi suunnitellut toimenpiteet. Komissio harkitsee pyyntöä ottaen huomioon kyseisen jäsenvaltion nimenomaisen tilanteen sekä tarpeen varmistaa yhtenäisen sääntelyjärjestelmä yhteisön tasolla, ja ilmoittaa jäsenvaltiolle, katsooko se, että tilanne kyseisessä jäsenvaltiossa riittää

perusteeksi lykkäyksen myöntämiselle, ja myönteisissä tapauksissa, mihin päivämäärään asti lykkäykselle on perusteet.

28 artikla

Tekninen mukauttaminen

Tarvittavat muutokset tämän direktiivin liitteiden I, II ja III mukauttamiseksi tekniikan kehitykseen tai markkina-kysynnän muutoksiin määritetään 30 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

29 artikla

Neuvoa-antava komiteamenettely

1. Komissiota avustaa ONP-komitea. Komitea kuulee erityisesti kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja ja/tai yleisesti saatavilla olevia puhelinpalveluja tarjoavien organisaatioiden, käyttäjien, kuluttajien ja valmistajien edustajia.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen toteutettavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyys mukaan.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan. Lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komissio ottaa huomioon komitean lausunnon niin suurelta osin kuin se on mahdollista. Se ilmoittaa komitealle, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

30 artikla

Sääntelykomiteamenettely

1. Seuraavaa menettelytapaa sovelletaan 28 artiklan piiriin kuuluvissa asioissa tämän kuitenkin vaikuttamatta siihen, mitä 29 artiklassa säädetään.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyys mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrätyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrätyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

3. Komissio päättää suunnitelluista toimenpiteistä, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset.

Jos suunnitellut toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaisia tai lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Neuvosto ratkaisee asian määränemmistöllä.

Jos neuvosto ei ole ratkaissut asiaa kolmen kuukauden kuluttua siitä kun asia on tullut vireille neuvostossa, komissio tekee päätöksen ehdotetuista toimenpiteistä.

31 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio tarkastelee tämän direktiivin toteuttamista ja antaa sitä koskevan ensimmäisen kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle 31 päivään joulukuuta 1999 mennessä; tässä kertomuksessa otetaan huomioon yleis-palvelusta ennen 1 päivää tammikuuta 1998 julkaistava komission kertomus. Tarkastelu perustuu muun muassa jäsenvaltioiden komissiolle toimittamiin tietoihin, ja siinä tutkitaan erityisesti:

- direktiivin soveltamisalaa ja erityisesti sitä, missä laajuudessa tämän direktiivin säännöksiä on toivottavaa soveltaa matkapuhelinviestintään
- II luvun säännöksiä suhteessa markkinaolosuhteissa, käyttäjien kysynnässä ja tekniikan kehityksessä tapahtuviin muutoksiin
- 17, 18 ja 19 artiklassa säädettyjen velvoitteiden voimassaoloa ottaen huomioon uusi kilpailutilanne.

Kertomuksessa voidaan tarvittaessa ehdottaa muita määräaikaisia tarkasteluja.

32 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet 30 päivään kesäkuuta 1998 mennessä. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset komissiolle.

33 artikla

Direktiivin 95/62/EY kumoaminen

Kumotaan direktiivi 95/62/EY 30 päivästä kesäkuuta 1998, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden velvoitteita, jotka koskevat kyseisen direktiivin täytäntöönpanoa liitteessä IV määrätyn aikataulun mukaisesti.

Kumottuun direktiiviin tehdyt viittaukset katsotaan viittauksiksi tähän direktiiviin.

Liitteessä V on vertailutaulukko direktiivin 95/62/EY artiklojen ja tämän direktiivin artiklojen välisestä vastaavuudesta.

34 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

35 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 26 päivänä helmikuuta 1998.

*Euroopan parlamentin
puolesta*

J. M. GIL-ROBLES

Puhemies

Neuvoston puolesta

B. ROCHE

Puheenjohtaja

LIITE I

14 JA 15 ARTIKLASSA TARKOITETTujen TOIMINTEIDEN KUVAUS

1 OSA

14 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toiminnot

a) *Äänitaajuusvalinta (DTMF)*,

jossa kiinteä yleinen puhelinverkko tukee äänitaajuuspuhelimien käyttöä merkinannossa keskuksen ETSI ETR 207:ssä määriteltyjä ääniä käyttäen ja samojen äänien käyttöä päästä päähän -merkinannossa koko verkossa sekä yhdessä jäsenvaltiossa että jäsenvaltioiden välillä.

b) *Valikoiva lähtevien puhelujen esto*,

jossa tilaaja voi puhelinpalvelun tarjoajalle tehdyn pyynnön avulla estää tiettyntyyppiset lähtevät puhelut tai puhelut tiettyntyyppiin numeroihin.

2 OSA

15 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut toiminnot

a) *Kutsuvan tilaajan tunnistus*,

jossa puhelun vastaanottaja näkee soittajan numeron ennen vastaamista.

Tämän toiminnan tarjoamisessa on noudatettava henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa koskevaa lainsäädäntöä, kuten direktiiviä 95/46/EY ja direktiiviä 97/66/EY.

b) *Ohivalinta (tai vastaavan toiminnon tarjoavat toiminnot)*,

jossa vaihteen tai muun samankaltaisen yksityisen järjestelmän käyttäjille voidaan soittaa suoraan kiinteästä yleisestä puhelinverkosta ilman vaihteenhoitajan välitystä.

c) *Soitonsiirto*,

jossa saapuvat puhelut ohjautuvat toiseen numeroon samassa tai eri jäsenvaltiossa (esimerkiksi jos numero ei vastaa tai se on varattu tai kaikissa tapauksissa).

Tämän toiminnan tarjoamisessa on noudatettava henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa koskevaa lainsäädäntöä, kuten direktiiviä 95/46/EY ja direktiiviä 97/66/EY.

3 OSA

15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut palvelut ja toiminnot

a) *Yhteisönlajuiset ilmaispuhelupalvelut*

Tällaisiin palveluihin, joita kutsutaan muun muassa vihreiksi numeroiksi ja ilmaispuheluiksi, luetaan palvelut, joissa soittaja ei maksa puhelusta mitään.

b) *Palvelut, joiden kustannukset jaetaan*

Tällaisiin palveluihin luetaan palvelut, joissa soittaja maksaa vain osan puhelunsa aiheuttamista kustannuksista.

c) *Yhteisönlajuiset lisämaksulliset palvelut / tulojen jakamiseen perustuvat palvelut*

Lisämaksullinen palvelu on toiminne, jossa televerkon kautta käytetystä palvelusta perittävä maksu yhdistetään verkon puhelumaksuihin.

d) *Yhteisönlajainen kutsuvan tilaajan tunnistus,*

jossa puhelun vastaanottaja näkee soittajan numeron ennen vastaamista.

Tämän toiminteen tarjoamisessa on noudatettava henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa koskevaa lainsäädäntöä, kuten direktiiviä 95/46/EY ja direktiiviä 97/66/EY.

e) *Muiden jäsenvaltioiden operaattoripalvelujen käyttö,*

jossa yhdessä jäsenvaltiossa olevat käyttäjät voivat soittaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan operaattori- tai neuvontapalveluun.

f) *Muiden jäsenvaltioiden luettelopalvelujen käyttö,*

jossa yhdessä jäsenvaltiossa olevat käyttäjät voivat soittaa toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan luettelopalveluun.

Tämän toiminteen tarjoamisessa on noudatettava henkilötietojen ja yksityisyyden suojaa koskevaa lainsäädäntöä, kuten direktiiviä 95/46/EY ja direktiiviä 97/66/EY.

LIITE II

JÄSENTELY 11 ARTIKLAN MUKAISTA TIETOJEN JULKAISEMISTA VARTEN

OSA 1

Kansalliselle sääntelyviranomaiselle 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettavat tiedot

Verkkoliitännöiden tekniset ominaisuudet

Tiedot yleisesti tarjottavissa verkon liityntäpisteissä käytettävien liitännöiden teknisistä ominaisuuksista, mukaan lukien soveltuvin osin viittaukset vastaaviin kansallisiin ja/tai kansainvälisiin standardeihin tai suosituksiin:

- analogisista ja/tai digitaalisista verkoista:
 - a) yksilinjainen liitäntä;
 - b) monilinjainen liitäntä
 - c) ohivalinta
 - d) muut yleisesti tarjottavat liitännät
- digitaalisista monipalveluverkoista (ISDN): (jos tarjolla)
 - a) eritelmä perus- ja järjestelmäliitännöistä S/T-liitännöissä, mukaan lukien merkinantoprotokolla
 - b) tiedot verkkopalveluista, joilla voidaan tarjota puheensiirtopalveluja
 - c) muut yleisesti tarjottavat liitännät
- ja kaikista muista yleisesti tarjottavista liitännöistä.

Edellä mainittujen tietojen lisäksi, jotka on toimitettava säännöllisin väliajoin kansalliselle sääntelyviranomaiselle 11 artiklan 2 kohdassa säädetyllä tavalla, kaikkien kiinteitä yleisiä puhelinverkkoja tarjoavien organisaatioiden on ilmoitettava kansalliselle sääntelyviranomaiselle viivyttämättä kaikista erityisistä verkon ominaisuuksista, joiden on havaittu haittaavan päätelaitteiden häiriötöntä toimintaa.

Kansallisen sääntelyviranomaisen on pyydyttävä antamaan nämä tiedot päätelaitteiden toimittajille.

OSA 2

*11 artiklan 3 kohdan mukaisesti julkaistavat tiedot**Huomautus:*

Kansallinen sääntelyviranomaisen vastaa sen varmistamisesta, että tämän liitteen tiedot julkaistaan 11 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Kansallisen sääntelyviranomaisen on päätettävä, mitkä tiedot televerkkoja ja/tai yleisesti saatavilla olevia puhelinpalveluja tarjoavien organisaatioiden on julkaistava ja mitkä tiedot sääntelyviranomaisen julkaisee itse.

1. Organisaation nimi ja osoite (organisaatioiden nimet ja osoitteet)

Kiinteitä yleisiä televerkkoja ja/tai yleisesti saatavilla olevia puhelinpalveluja tarjoavien organisaatioiden nimet ja pääkonttoreiden osoitteet

2. Tarjottavat puhelinpalvelut**2.1 Peruspalvelun laajuus**

Tarjottavien peruspuhelinpalvelujen kuvaus, josta käy ilmi, mitä liittymismaksuun ja kiinteään maksuun sisältyy (esimerkiksi operaattoripalvelut, puhelinluettelot, luettelopalvelut, valikoiva puhelujen esto, eritelty laskutus, ylläpito jne.)

Puhelinpalvelun sellaisten valinnaisten toimintojen ja ominaisuuksien kuvaus, jotka hinnoitellaan erillään perustarjonnasta, mukaan lukien soveltuvin osin niiden asiaa koskevien teknisten standardien tai eritelmien tiedot, joiden mukaisia toiminnot ja ominaisuudet ovat

2.2 *Tariffit*

pääsyn, kaiken erityyppisen käytön ja ylläpidon osalta sekä yksityiskohtaiset tiedot sovelletuista alennuksista sekä kohdennetuista ja erityistariffijärjestelmistä

2.3 *Korvaus- ja hyvityskäytäntö*

mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot tarjottavista korvaus- ja hyvitysjärjestelmistä

2.4 *Tarjottavat ylläpitopalvelutyypit*

2.5 *Sopimusten vakioehdot*

mukaan lukien sopimuksen vähimmäiskesto, jos sellainen on määritetty

3. **Päätelaitteiden verkkoon liittämistä koskevat ehdot**

Näihin ehtoihin on sisällytettävä täydellinen yhteenveto päätelaitteiden vaatimuksista direktiivien 91/263/ETY ja 93/97/ETY⁽¹⁾ säännösten mukaisesti, mukaan lukien soveltuvin osin myös asiakkaan tiloissa olevia johtoja ja verkon liityntäpisteen sijaintia koskevat ehdot.

4. **Pääsyn ja käytön rajoitukset**

Näihin ehtoihin on sisällytettävä kaikki 13 artiklan säännösten mukaisesti asetetut pääsy- ja käyttörajoitukset.

—

⁽¹⁾ EYVL L 290, 24.11.1993, s. 1.

LIITE III

TOIMITUSAJAN JA PALVELUJEN LAADUN MITTARIT, MÄÄRITELMÄT JA MITTAUSMENETELMÄT 12 ARTIKLAN VAATIMUSTEN MUKAISESTI

Mittari ⁽¹⁾	Määritelmä	Mittausmenetelmä
verkkoliittymän alkutoimitusaika	ETSI ETR 138	ETSI ETR 138
vikojen määrä liittymälinjaa kohden	ETSI ETR 138	ETSI ETR 138
vian korjausaika	ETSI ETR 138	ETSI ETR 138
epäonnistuneiden puhelujen määrä	ETSI ETR 138	ETSI ETR 138
puhelunmuodostusaika	ETSI ETR 138	ETSI ETR 138
vastausaika operaattoripalveluissa	ETSI ETR 138	ETSI ETR 138
vastausaika luettelopalveluissa	kuten operaattoripalveluissa	kuten operaattoripalveluissa
toimintakuntoisten kolikko- ja korttipuhelimien osuus	ETSI ETR 138	ETSI ETR 138
laskutustarkkuus	⁽²⁾	⁽²⁾

⁽¹⁾ Mittarien avulla olisi voitava analysoida suorituskyky alueellisesti (vähintään Eurostatin laatiman NUTS-nimikkeistön (maantieteelliset yksiköt) mukaisella tasolla 2).

⁽²⁾ Laskutustarkkuus. Kansallisia määritelmiä ja mittausmenetelmiä käytetään, kunnes yhteisestä määritelmä- ja mittausmenetelmästä sovitaan Euroopan tasolla.

*LIITE IV***33 ARTIKLASSA TARKOITETTU AIKATAULU**

Määräaika, johon mennessä jäsenvaltioiden oli toteutettava tarvittavat toimenpiteet
direktiivin 95/62/EY noudattamiseksi 13 päivä joulukuuta 1996

LIITE V

VERTAILUTAULUKKO

Artiklan numero direktiivissä 95/62/EY	Aihe	Tämän direktiivin artiklan numero
1	Soveltamisala ja tavoite	1
2	Määritelmät	2
	Telepalvelujen saatavuus	3
	Kohtuuhintaisuus	4
3	Palvelun tarjoaminen, päätelaitteiden liittäminen ja verkon käyttö	5 ja 9
4	Tietojen julkaiseminen ja saatavuus	11
5	Palvelun laatu	12
6	Tarjoamisen lopettamisen ehdot	22
7	Sopimukset	10
8	Poikkeaminen julkaistuista ehdoista	23
9	Lisätoiminteiden tarjoaminen	15
10	Eriytynen verkkoon pääsy	16
11	Yhdysliikenne	—
12	Tariffiperiaatteet	17
13	Kustannuslaskennan periaatteet	18
14	Alennukset ja muut erityiset tariffisäännökset	19
15	Eritelty laskutus ja muut toiminnot	14
16	Luettelopalvelut	6
17	Maksulliset yleisöpuhelimet	7
18	Puhelukortit	—
19	Eriyistoimenpiteet vammaisia käyttäjiä varten	8
20	Verkkoon pääsyä koskevat eritelmät, mukaan lukien pistorasia	20
21	Numerointi	—
22	Verkkoon pääsyn ja verkon käytön ehdot sekä olennaiset vaatimukset	13
23	Laskujen maksamatta jättäminen	21
24	Tekniset standardit	—

Artiklan numero direktiivissä 95/62/EY	Aihe	Tämän direktiivin artiklan numero
25	Yhteisön laajuista lähentymistä koskevia säännöksiä	—
	Kuulemismenettely	24
26	Tiedottaminen ja kertomukset	25
27	Sovittelu ja kansallinen riitojen ratkaiseminen	26
28	Lykkäys	27
29	Tekninen mukauttaminen	28
30	Neuvoa-antavan komitean menettely	29
31	Sääntelykomiteamenettely	30
32	Tarkastelu	31
33	Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä	32
	Direktiivin 95/62/EY kumoaminen	33
34	Voimaantulo	34
35	Kenelle direktiivi on osoitettu	35
Liite I	Jäsentely tietojen julkaisemista varten	Liite II
Liite II	Toimitusajan ja palvelujan laadun mittarit	Liite III
Liite III	Toiminteiden kuvaus	Liite I